

**Актуальність розробки стоматологічного гелю для застосування
у педіатрії при прорізуванні зубів**

Божко Д.І., Гербіна Н.А.

Кафедра заводської технології ліків

Національний фармацевтичний університет

Харків, Україна

n.kondratuk@mail.ru

Прорізування зубів – це фізіологічний процес, який, на жаль, супроводжується неприємними і больовими відчуттями. Причинами цього є локальний запальний процес в тканинах ясен. Нерідко при прорізуванні зубів спостерігається підвищення температури, поява проблем з кишечником (найчастіше – послаблення), погіршення загального самопочуття дитини з посиленням її стомлюваності. Занепокоєння, яке завдає малюкові прорізування зубів, а також пов'язані з ним недосипання та недоїдання, послаблюють імунітет і роблять дитину беззахисною перед респіраторними і кишковими інфекціями [1, 5-6].

Враховуючи вищенаведене, а також те, що фармакотерапія в дитячій практиці залишається однією з найактуальніших і гострих для медицини і фармації проблем, нами було проведено аналіз фармацевтичного ринку лікарських препаратів, які можуть зменшити вираженість симптомів та полегшити стан малюка при прорізуванні зубів [3, 5]. У результаті аналізу встановлено, що на фармацевтичному ринку наявні лікарські форми у вигляді гелей (56,25%), супозиторіїв (12,5%), а також паст, таблеток, розчинів, суспензій та спреїв, які складають по 6,25%.

Проведений аналіз показав, що засоби для місцевого застосування можна розділити на три групи: препарати, що містять тільки місцеві анестетики (лідокаїн, бензокаїн), засоби, що складаються з екстрактів лікарських рослин та комбіновані препарати, які поєднують у своєму складі речовини рослинного та синтетичного походження.

В педіатричній практиці простежується стійка тенденція до збільшення споживчого інтересу до лікарських засобів на основі лікарської рослинної сировини. Позитивними сторонами таких ліків є забезпечення комбінованої фармакологічної дії, завдяки біологічно активним речовинам, які входять до їх складу, при мінімальному прояві чи відсутності побічних ефектів і алергічних реакцій. У педіатрії широко вирисовують екстракти ромашки, календули, шавлії, алтея, подорожника, ехінацеї та ін. [4].

Найбільш поширеною та зручною лікарською формою місцевої дії для полегшення болісних відчуттів є гелі, які широко використовуються в медичній практиці і особливо в

педіатрії, завдяки швидкому вивільненню і всмоктуванню активних фармацевтичних інгредієнтів. В'язкість формоутворюючих компонентів, які входять до складу гелей, зменшує дифузію діючих речовин в ротовій порожнині, а відносно повільне їх розмивання слиною, дозволяє зберегти оптимальну концентрацію на локалізованій ділянці ясен [2].

Необхідно відмітити, що на фармацевтичному ринку України є лише один препарат вітчизняного виробництва, який застосовують при прорізуванні зубів – гель Камідент-Здоров'я (ТОВ "Фармацевтична компанія Здоров'я", м. Харків). Отже, незважаючи на наявний асортимент фармацевтичних засобів на ринку України, населення недостатньо забезпечене доступними та ефективними препаратами, оскільки переважають засоби іноземного виробництва.

Таким чином, проведені дослідження підтверджують актуальність та доцільність створення нового вітчизняного стоматологічного гелю для застосування у педіатрії. Враховуючи анатомо-фізіологічні особливості малюків, до складу лікарської форми необхідно включити компоненти рослинного походження з протизапальною, знеболюючою та антисептичною діями, що допоможе малюкам пережити цей важливий етап життя – прорізування перших зубів.

Література

1. Беляева И.А. Функциональные состояния основных систем жизнедеятельности организма новорожденных / И.А. Беляева, Г.В. Яцык, Е.П. Бомбардинова // Российский педиатрический журнал. – 2007. – №3. – С. 49-54.
2. Дафтян Л.Л. Гелі як засіб нового покоління в стоматологічній практиці / Л.Л. Дафтян // Досягнення та перспективи розвитку фармацевтичної галузі України : матер. VI національного з'їзду фармацевтів України. – Х.: Вид-во НФаУ, 2005. – С. 208-209.
3. Компендиум 2014 – лекарственные препараты; под ред. В.Н. Коваленко. – К. : Морион, 2014. – 2448 с.
4. Об использовании фитопрепаратов в детской стоматологической практике / Б.В. Трифонов, С.Н. Гонтарев, И.С. Гонтарева, Я.В. Луценко // Вестник АМГН. – 2010. – №1(4). – С. 42-44.
5. Особенности применения лекарственных средств у детей и фармацевтический рынок Украины / Ю. Антипкин, А. Ципкун, О. Шадрин, М. Денисова // Вісник фармакології та фармацевції. – 2007. – №3. – С. 2-7.
6. Савченкова Л.В. Фармакотерапія в педіатрії: особливості, небезпека і перспективи / Л.В. Савченкова, О.Д. Немятих // Клінічна фармацевція. – 2008. – №2. – С. 4-10.